

Elefántcsontpart

Utolsó frissítés dátuma: 2020.12.10

Fertőzöttség állapota

- 21,5 ezer eset,
- 238 aktív eset,
- 133 halott,
- 21,2 ezer gyógyult,
- 8,5 teszt /ezer fő,
- 0,8 eset /ezer fő,
- 5,0 halott /millió fő,
- népessége 26 millió fő,
- Az első hullám júliusban tetőzött 6 ezer aktív esetszámmal. Az elmúlt napokban a 0,2 ezres aktív esetszám lassan emelkedésnek indult, közeleg a második hullám.

(Forrás: worldometers.info)

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

Március 11-én regisztrálták az első fertőzöttet, és napokon belül jöttek a korlátozó intézkedések; majd májustól az enyhítések: éjszakai kijárási tilalom feloldása, iskolák, éttermek, piacok újranyitása. Június 26-tól elindult a belföldi, július 1-től pedig a nemzetközi légi utasforgalom. A szárazföldi és tengeri határok továbbra is zárva vannak. Július 15-től feloldották az abidjani vesztegzárat, újranyitottak klubok, mozik, bárók és színházak is. Kisebb nyilvános eseményekre nincs korlátozás, de nagyobbakhoz a helyi hatóságok jóváhagyása szükséges.

A veszélyhelyzet a kormány november 30-i döntésével továbbra is érvényben van. A járvány kezdete óta Abidjan a legfertőzöttebb, az esetek több mint 90%-át itt regisztrálták.

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Export/import korlátozások, vámok nem lettek bevezetve. A kormány az egészségügyi termékek behozatalát vámmentességgel segítette. Kisebb zavarok után a belföldi és nemzetközi (szárazföldi, légi, vízi) áruforgalom viszonylag zavartalan.

Logisztika és szállítmányozás állapota

A kormány az elmúlt 5 évben prioritásként kezeli a közlekedési hálózat fejlesztését. A Nemzeti Fejlesztési Terv 2016-2020 (Plan National de Développement, röviden PND) részét képezi a 3,8 trillió CFA, vagyis 6,8 milliárd dollár keretű Nemzeti Közútfejlesztési Program 2016-2025. Az ország három nemzetközi repülőterének (Abidjan, Yamoussoukro, Bouaké) forgalma az elmúlt években jelentősen nőtt. Az állami tulajdonú Abidjani Kikötő (Port Autonome d'Abidjan, röviden PAA) bonyolítja az ország külkereskedelmének 90%-át, és egyben adja az állami vámbevételek szintén 90%-át. Folyamatban van a kikötő 2018-2023 időszakra

vonatkozó, 2 milliárd dolláros fejlesztése, amely egy új terminál építésével az éves kapacitását megduplázva 2,8 millió 20 lábás konténer egységre emeli.

Gazdasági kilátások

Elefántcsontpart a 2010-2011 évi politikai válság és polgárháború után **2012-2018-ig éves átlagban 8,5%-os GDP arányos gazdasági növekedésével Nyugat-Afrika leggyorsabban növekvő gazdaságává vált**, amelyet a mezőgazdasági, elsősorban a kakaó export, az infrastrukturális fejlesztések, az átfogó reformok és ennek következtében a növekvő FDI húztak. A Covid-19 járvány ezt 6-7%-ra csökkentette. **A Nemzeti Fejlesztési Terv 2016-2020 célja 30 trillió CFA investíció elérése**, prioritásai a gazdaságban a hazai hozzáadott érték és feldolgozás arányának növelése, termelékenység fokozása a mezőgazdaságban, ipar- és infrastruktúrafejlesztés.

A mezőgazdaság adja az exporttermékek 60%-át és a foglalkoztatás kétharmadát (2018). 2011-ről 2018-ra elsősorban a mezőgazdasági termékek minimál árainak szabályozásával a szegénységi rátát sikerült 51%-ról 37%-ra csökkenteni, a beiskolázási rátát pedig a 6-16 éves korig kötelező iskolába járás elrendelésével 80%-ról 99%-ra emelni.

Elefántcsontpart 2012-ben elhatározta, hogy az üzleti környezetét a Világbank közreműködésével, makrogazdasági és ágazati reformok végrehajtásával fogja javítani. **2013 óta a Világbank Doing Business indexét veszi viszonyítási alapul.** Elefántcsontpart a **Doing Business** által vizsgált **190 ország sorában** 2016-ban a 142., 2019-ben pedig már a **110. helyen** szerepelt. Ez a **48 szubszabari afrikai ország sorában** a 17. helyről a **13. helyre** való előretörést jelenti. Az **FDI vonzás** emelésében jelentős szerepe van annak, hogy 2012-ben megalakult az Elefántcsontparti Befektetési Promóciós Ügynökség, majd a következő években fokozatosan elindult vállalkozásalapítások, telekbejegyzések, kereskedelmi eljárások egyablakos ügyintézési rendszere, egyszerűsödött az adóbevallás és adófizetés, gyorsult az adóvisszatérítés, bővültek az adókedvezmények, javult a beruházó-védelem. Az FDI 2015-ről 2019-re 284-ről 567 milliárd CFA-ra nőtt az IMF szerint. Az FDI elsősorban **az elektromos hálózat, bányászat, építőipar és a szolgáltatások** ágazatokba ment, segítve a gazdaság ellenállóságának növelését.

A kormány a költségvetés 2020. augusztusi felülvizsgálatával a 2020. évi GDP arányos gazdasági növekedési tervet 7,2%-ról 1,8%-ra csökkentette. A Nemzeti Statisztikai Intézet júniusi felmérése szerint az elefántcsontparti háztartások jövedelme 43%-kal csökkent a járvány miatt, 72%-uk nem tudja fedezni kiadásait. Az OECD szerint 2,3 orvos / ezer fő mutatóval és egészségügyi rendszerével Elefántcsontpart a nyugat-szubszaharai régió 3. legjobbnak számít. A kormány 2020 áprilisában az **IMF-vel egy 886 millió dolláros Covid-19 és gazdasági támogatási csomagban** állapodott meg.

Elefántcsontpart október 31-én elnökválasztást tartott, amelyet a jelenlegi elnök, Alassane Ouattara a szavazatok 94%-ával megnyert. A választás napjait a nagyvárosokban zavargások jellemezték, közel száz ember meghalt és többen megsebesültek. November második felére a **közrend helyreállt.**

Gazdasági válságkezelő intézkedések

A kormány a járvány elleni védekezést segítő **egészségügyi termékek importját mentesítette a vámok és adók alól**, és gondoskodott ezek beszerzéséről. **Adózásban könnyítéseket vezetett be**: a hazai vállalkozások 3 hónap adófizetési haladékot kaptak, az ÁFA visszatérítést pedig 2 héten belülre gyorsította. Felgyorsította továbbá a kormány hazai vállalatok irányába való kifizetési kötelezettségeinek teljesítését.

A kormány március 31-én 1,7 trillió CFA, vagyis 3 milliárd dolláros – a GDP 5%-át kitevő – társadalmi és gazdasági válságkezelő programot jelentett be, amelynek három része: vállalkozás, gazdaságvédelmi és szociális támogatások.

A 170 milliárd CFA, vagyis 0,3 milliárd dollár **szolidaritási alap** a népesség szegény részének jelent támogatást. A háztartások rezsifizetési halasztást kaptak áprilistól augusztusig, az 1 millió szegény háztartás (6 millió ember) áprilisi és májusi rezsijét pedig átvállalta a kormány.

A kormány támogatja **250 milliárd CFA**-vel, vagyis 0,5 milliárd dollárral a **mezőgazdaságot**, azon belül elsősorban a kesudió, pamut, gumi, pálmaolaj, kakaó és kávé exportját; egy újabb **250 milliárd CFA**-vel a magánszektorbeli **munkahelymegőrzést**, ezen belül 100 milliárd CFA-vel a kis- és középvállalkozásokat; további **100 milliárd CFA**-vel az **informális szektor**, ezen belül elsősorban a közlekedés, ital-, élelmiszeripar és szolgáltatás informális szereplőit. A támogatások kiutalása májusban kezdődött el. A kormány **100 milliárd CFA**, vagyis 0,2 milliárd dolláros **egészségügyi Covid-19 válaszprogramot** indított.

A kormány május végéig 190 milliárd CFA-t teljesített a Covid-19 válságkezelő programból, amelyből 40 milliárd a hazai kkv szektorhoz, 50 milliárd a szolidaritási alapba, 20 milliárd az informális szektorhoz, 30 milliárd nagyvállalatoknak és 50 milliárd a mezőgazdaságra ment.

Április végén az **UEMOA** jelentősen **megemelte a CFA számlapénz mennyiségét**, az **ECOWAS** pedig a Nyugat-afrikai Egészségügyi Szervezetén keresztül segítette és **koordinálta** a járványkezeléssel kapcsolatos tudás és tapasztalat megosztást, illetve egészségügyi eszköz és felszerelés beszerzést.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

A következő négy ágazat jelent export és/vagy beruházási lehetőséget a magyar vállalatok számára:

- **Mezőgazdaság és élelmiszeripar:** az ország 2016-2020 és a következő időszakra szóló Nemzeti Fejlesztési Tervének fontos eleme a hazai agrárfeldolgozás fejlesztése. Elefántcsontpart a világ legnagyobb kakaótermelője. A kakaó üzletág 1 millió kiscgazdálkodót foglalkoztat és a GDP 14%-át adja. A kormány a hazai feldolgozás 30%-os arányát 2023-ra 50%-ra tervezi emelni. Idén a jelentős kakaó kínálati többlet miatt a kakaó ára jelentősen csökkent; az idei év/év árcsökkenés várhatóan 17% lesz.
- **Digitalizáció:** az ICT szektoron belül a mobilfizetés, okostelefonok és bankolás az utóbbi években gyorsan fejlődik. A mobilfizetésben Elefántcsontpart az UEMOA legnagyobb piaca, a jelenlegi penetráció 40%. A digitalizáció fejlődési üteme a járvány alatt megugrott, a jövőben kulcsszerepe lesz az oktatásban.

- **Építőipar:** Az ingatlan szektor 2012 és 2018 között 26%-kal nőtt. A dinamikus növekedést ugyan a járvány átmenetileg megállította, ugyanakkor továbbra is 400-600 ezer új lakásra van igény, és a kormány prioritásként kezeli az otthonteremtést. Elefántcsontpart Nyugat-Afrikában logisztikai és pénzügyi szempontból stratégiai pont. A kormány 2020 augusztusában bejelentette, hogy 1 trillió CFA kerettel három új ipari zóna megépítését kezdi meg Abidjan, San Pedro és Ferkessedougou körzetében, amely várhatóan 350 ezer új munkahelyet fog teremteni.